

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KONGELIGE

VAJSENHUS

1901

Statens pædagogiske Studiosamling
København V.

Beretning

om

det kgl. Vajsenhus

1901

ved

Ch. Gandrup.
Inspektør og Forstander.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz

1901.

Direktørerne ere:

- Hr. Kammerherre, Professor, Bygningsinspektør F. Meldahl (K. DM.). ($18/11$ 95.) Kurator $22/3$ 78.
- Hr. Biskop, Dr. phil. & theol. T. S. Rørdam (K. DM.). ($20/4$ 96).
- Hr. Statsraadssekretær J. L. R. Koefoed ($9/10$ 1900). (K. DM.)

Kuratorerne ere:

- Hr. Forlagsboghandler Jacob Hegel. ($27/2$ 88).
- Hr. Etatsraad, Grosserer Claus L. Smidt (K.). ($18/11$ 95).
- Hr. Grosserer N. H. Knudtzon. ($6/8$ 96).
-

Den 24de August 1900 afgik ved Døden Vajsenhusets mangeaarige Direktør, Hs. Excel., Gehejmekonferensraad Carl Christian Vilhelm Liebe, SK. og DM. Han var Konferensraad Mollerups Eftersølger i Embedet og blev af Hs. Majestæt Kongen d. 21de Juni 1880 udnævnt til Direktør for Stiftelsen.

Hans Død var et stort Tab for Vajsenhuset og en Sorg for den Slægt, der har levet og virket under ham. Han var en fin og fornem Natur, en overlegen Aand, der i alle Forhold var fri for alt Smaasind. Han havde et kærligt Hjerte og en human Tænkemaade, til hvilke man aldrig forgæves appellerede, naar det gjaldt Menneskers Vel. Han var Børneven i særlig Forstand. Hans Personlighed og hans Virken som Direktør her kan ikke tolkes bedre, end det skete paa det første samlede Bestyrelsesmøde efter hans Død, hvor Hr. Kammerherre, Prof. F. Meldahl udtalte følgende bevægede Mindeord:

Det er et stort og dybt Savn, der føles af os alle ved at samles her til Møde, hvor hans Plads nu staar tom. Vajsenhuset skylder ham stor Tak, for hvad han har virket for dets Sag, ikke blot ved sine rige Evner og sit Klarsyn paa Forholdene, men fremfor alt ved den varme Interesse, han altid har næret for alt og alle, store og smaa indenfor disse Vægge. Vajsenhuset var ham en Hjertesag. Vi ville derfor med dybtfølt Tak altid bevare ham og hans Virken herinde i kærlig Erindring.

Under den 30te November modtog Vajsenhuset af Hr. Gehejmekonferensraad C. C. V. Liebes Arvinger i Henhold til nedenstaaende Skrivelse Meddelelse om en Forøgelse af Legatet „Emil Liebes Minde“:

Til

Direktionen for det kgl. Vajsenhus.

Herved har jeg paa min Moders, min Søsters og egne Vegne den Glæde at meddele, at vi, i Overensstemmelse med et af min afdøde Fader udtalt Ønske om, at en Del af hans efterladte Formue maatte komme almene Formaal til Gode, paa denne hans 80 Aars Fødselsdag tillægge det kgl. Vajsenhus til Forøgelse af „Legatet Emil Liebes Minde“ et Beløb af 15,000 Kr. i Østifternes Kreditforenings Obligationer af 7. Serie med vedhængende Rente à 4 % p. a. fra 1. Januar 1901.

Medens Reglerne for nævnte Legats Anvendelse iøvrigt ønskes fulgte, ville vi dog for Tillægskapitalens Vedkommende Intet have at erindre imod, at to eller endog flere Portioner tilflyde en og samme Person, naar Forstanderen derom maatte gøre Indstilling.

De ovennævnte Effekter bedes afhentede paa mit Kontor, Bredgade 30, en Førmiddag imellem 11 og 2.

København, den 30te November 1900.

Ærbødigst

Otto Liebe.

Under 2den December tilskrev Direktionen Hr. Højesteretssagfører Otto Liebe nedenstaaende Takskrivelse:

Hr. Højesteretssagfører Otto Liebe,
R. af Dbg. p. p.

Under 30te dennes har Direktionen haft den Glæde fra Hr. Højesteretssagføreren at modtage 15,000 Kr. som et Tillæg til det af Deres afdøde Fader stiftede Legat „Emil Liebes Minde“. Vi bringe Dem herved paa Vajsenhusets Vegne vor hjerteligste Tak for denne store og gode Gave og bede Dem bevidne Deres Moder Fru Gehejmerraadinden og Deres Frøken Søster vor Taknemmelighed, fordi de i Samfølelse med Dem have øvet denne Kærlighedsgerning mod de faderløse.

Det af Deres kære Fader oprettede Legat har nu i 15 Aar afhjulpet mangan Enkes store Nød og saaledes bidraget til at holde mangt et fattigt Hjem paa Fode, medens Børnene var under deres Opvækst.

Den Forøgelse af Gaven, given i Deres Faders Aand, vil yderligere støtte Vajsenhusets Bestræbelser overfor Trangen i de fattigste Hjem og blive et varigt Minde om Familien Liebes Kærlighedsfølelse overfor det kgl. Vajsenhus.

Direktionen for det kgl. Vajsenhus,
den 2den December 1900.

F. Meldahl.

Rørdam.

J. Koefoed.

Ch. Gandrup.

Til den ved Hs. Excellence Gehejmekonferens-
raad Carl Christian Vilhelm Liebes Død ledig blevne
Plads i Direktionen indstilledes af Direktionen Hr.
Statsraadssekretær Jens Laasbye Rottbøll Koe-
foed, Km. af Dbg. og Dm. p. p., der udnævntes af
Hans Majestæt Kongen den 9de Oktober 1900.

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik den IV ved Fundats af 21de Juli 1727. Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Landet. For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i Kjøbenhavn, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter. Til Lolland-Falsters Stift, Fyens Stift og de 4 jydskke Stifter sender Vajsenhuset aarlig af sine Midler 14,400 Kr. til Understøttelse for forældreløse Børn der. Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skulle da for de Børns Vedkommende, der bo i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i Kjøbenhavn, for dem, der bo i de øvrige Stifter, til Stiftsovrigheden henholdsvis i det Stift, hvor Barnet har sit Ophold.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, bo ikke paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i Kjøbenhavn.

Skolens Elevantal er 270 Børn, (135 Dreng og 135 Piger); de ere dels forældreløse (Vajser), dels faderløse.

Af de forældreløse Børn tildeles der en Del (for Tiden 120), foruden fri Skolegang ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladsers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældreløse Børn i Stiftet, der bo udenfor Kjøbenhavn og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de have deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarlig).

De fuldstændig hjemløse Børn uden al Forbindelse med Slægt eller Venner, anbringes i de af Vajsenhuset selv oprettede Plejehjem, hvor det normale Antal Børn er 6, som helt opdrages paa Stiftelsens Bekostning.

De faderløse have fri Skolegang, Bøger og, for saa vidt de gøre sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr.

Som Regel optages kun ægte fødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældreløse Børn udfordres i øvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge ere døde, at de efter disse ikke have arvet eller hos Slægtninge og Venner nyde saa meget, at de deraf kunne til Nødtørftighed underholdes.
- 2) at de have naaet en Alder af 5 å 6 Aar;
- 3) at de ere fødte i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke ere behæftede med smitsom Sygdom eller formedelst Legemssvaghed ere ubekvemme til Arbejde.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strække, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger.

Af konfirmerede Drengene ere 9 anbragte ved Haandværk, 6 ved Handel, 7 paa Kontor, 1 som Kok, 1 ved den militære Elevskole, 1 som Musiker.

Af konfirmerede Piger ere 7 anbragte i Tjeneste, 3 i Hjemmet, 3 ved Handel, 1 paa Kontor, 8 ved Husvæsenet, 1 som Privatlærerinde.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk eller Handel. Dog stræber Vajsenhuset — men uden at paatage sig nogen Forpligtelse i saa Henseende, — hvor der afgjort findes særlig fremragende Evner i en bestemt Retning, efter at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej. Vajsenhusets Elever rekrutteres jo fra alle Samfundslag, hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke have efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørftighed kunne opdrages“. Derfor er der overmaade mange Børn, udgaaede af dannede Hjem, hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveauet for Barnets Udvikling og saaledes bringe en helt misvisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv, men tværtimod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, henimod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommen hindrende i Vejen. „Meningen er ikke“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhuset skal nedsynke til et Soulagement for Fattigvæsenet, men Opgaven maa være den, at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig forringes. Vajsenhuset har derfor ikke tilforn nægtet Hjælp til Børnenes videre Fremgang; det har endog holdt Børn til Studeringer o. s. v. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældreløse Børn i Faders og Moders Sted, men denne Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde, dersom det forlod Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilendebragt.“

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaalet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Konsekvens af denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangle al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kunne tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evne, dels ved Aaret rundt, med Undtagelse af de 3 Sommermaaneder Juni, Juli, August, at samle dem paa Vajsenhuset til selskabelige Sammenkomster under Lærertilsyn — Pigerne om Mandagen og Drengene om Torsdagen — henholdsvis fra 7—10. Paa disse Aftener læses der Stykker af de bedste danske Forfattere op for dem, eller „Vajsenhuskvartetten“ spiller. Drengene øve sig desuden i Skiveskydning. Deres aarlige Julefest fejredes den 29de Decbr. Ved Foraarstide foretages der en større Udfugt med dem, i Aar til Rungsted og Omegn.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og ill. Bøger, hvormed de unge lejlighedsvis kunne beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdniug.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger ere hindrede i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen, ere sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænge til hans Hjælp eller Raad.

Den Vignet, som i Aar for første Gang pryder Vajsenhusets Aarsberetning, er udført af Maleren Hr. Carl Thomsen.

Stiftelsens Læge, Dekanus i Sundhedskollegiet, Dr. med. J. Lehmann, nødtes paa Grund af Sygdom til at søge sin Afsked herfra d. 3dje Juli 1900. Det var da just 25 Aar siden, han fik sin Ansættelse som Læge ved Vajsenhuset, det Aar vi havde haabet at skulle fejre hans Jubilæumsfest iblandt os til hans Ære. Men den lange, haarde Sygdom, hvoraf han døde Januar 1901, gjorde det umuligt for os at kunne glæde ham under nogen Form. Direktionen tilsendte ham da en hædrende Skrivelse, i hvilken den takkede ham for den store Dygtighed og Pligttroskab, hvormed han havde røgtet sit Embede ved Stiftelsen. Han var en overordentlig sand og retskaffen Karakter. En vis Tilbageholdenhed gjorde, at han ikke let kom i et snævrere Forhold til Mennesker, men for dem, han lukkede ind i sit Hjerte, var han en fuldt trofast og paalidelig Ven, og bag den tilsyneladende Kølighed var der et blødt og taknemmeligt Sind for al Venlighed, der blev ham vist. Vajsenhuset og de Medarbejdere her, som han kom i nærmere Forhold til, havde han i Sandhed lukket ind i sit Hjerte, hvad han saa ofte udtalte. Det var ogsaa med megen Overvindelse og Smerte, han tilsidst nødtes til at opgive denne Virksomhed, som var ham til saa megen Glæde.

Vi ville bevare hans Minde i taknemmelig Ihukommelse.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20de September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen med en vedlagt Tabel over de Børn, der have været syge, og de Sygdomstilfælde, hvoraf de have lidt.

Efter Hr. Kammerherre Meldahls Initiativ og Overledelse og under Hr. Arkitekt Zeltners Tilsyn og Kontrol er der i Aar blevet indlagt et Recks Varme- og Ventilationsapparat. Efter de hidtil gjorte Erfaringer synes det at virke særdeles tilfredsstillende.

Stiftelsens Arkitekt (ansat 1860) Hr. Kammeraad, Slotsforvalter Zeltner, R. af D. og Dm. p. p. fører Tilsyn med Bygningen.

Af den til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i September 1900 afgivne Beretning om Vajsenhusets aarlige Virksomhed hidsættes følgende:

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 15 Vajser, og et mindre til 36 Skolebørn, alt til et Beløb af 2,591 Kr. 82 Øre.

Efter Konfirmationen ere 35 Vajser (19 Dreng og 16 Piger) blevne understøttede med 1,676 Kr. 24 Øre, og 25 faderløse (19 Dreng og 6 Piger) med 446 Kr.

De 14,400 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de 6 Stifter uden for Sjælland, ere ifølge Indberetning fra Stifterne anvendte saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 76 Børn (10 i Købstad, 66 paa Land), opsparet 15,226 Kr. 76 Øre,

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 27 Børn (15 i Købstad, 12 paa Land), opsparet 2,021 Kr. 65 Øre.

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 40 Børn (11 i Købstad, 29 paa Land), opsparet 2,607 Kr. 68 Øre,

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 51 Børn (21 i Købstad, 30 paa Land), opsparet » Kr. » Øre,

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 26 Børn (4 i Købstad, 22 paa Land), opsparet 13,853 Kr. 37 Øre,

Lolland-Falster Stift har modtaget 1,610 Kr., understøttet 23 Børn (9 i Købstad, 14 paa Land), opsparet 16,411 Kr. 59 Øre.

I alt modtaget 14,400 Kr., understøttet 243 Børn (70 i Købstad, 173 paa Land), opsparet 50,121 Kr. 05 Øre.

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1ste Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i Kjøbenhavn kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede, Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøve straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i Kjøbenhavn, men maa være beretigede til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31te Marts 1900 er der udgaaet 2,774 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 1,609 Skolebørn.

Undervisningsfagene i Skolen ere:

Religion.	Sundhedslære.
Dansk.	Naturlære.
Tysk.	Geometri.
Engelsk.	Aritmetik.
Historie.	Regning.
Geografi.	Skrivning.
Naturhistorie.	Tegning.
Haandgerning (Sløjd).	Gymnastik.
Dans.	Sang.

Musik — for Drengene: Violin, Bratsch, Violoncel, og Kontrabas.

Undervisningen i Haandgerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningsskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Pap- og Træsløjdskole. De 3 øverste Drengeklasseer deltagte i denne Undervisning.

I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle de Træsager og Brugsgenstande, Skolelivet kræver, ligesom alle Reparationer af disse og af Værktøjet udføres der; ogsaa Julegaver til Vajsenhusets Juletræ, saasom: Slæder,

Vogne, Reoler, Bogskabe o. a. blive ligeledes forfærdigede her.

I Pap- og Træsløjds skolen, der ledes af Hr. Bogbindermester Andersen, udføres alle Slags Paparbejder (Syæsker, Skoletasker o. l.) og Træarbejder (Træindlægning, Løvsavskæring, Børstebinding o. l.), hvorved Børnenes Nøjagtighedssans, Opfindsomhed og Fingernemhed kunne udvikles. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. I denne Skoleafdeling laves endvidere alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen.

Haandgernings skolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestriking og een for Skræddersyning.

I Linnedsyskolen, der ledes af Frk. Ditlevsen og Frk. Moberg, sys alt Linned til Børnenes Konfirmation, ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Skræddersyskolen ledes af Frk. M. Holm; i den sys alle Pigerne Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker E. Prehn (1892) og Hr. Musiker H. Larsen (1895). Der undervises i alt 41 Drengene: 28 i Violinspil, 5 i Violoncel, 5 i Bratsch og 3 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen, eller blot indirekte tilskynde nogen til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige

Arbejde. Hovedformalet for Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse allerede fra 8 Aars Alderen af i den rene klassiske Musik at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaa Følge, kort sagt give dem gode Vaner fra den tidligste Tid, og dertil, lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin indenfor Arbejdets Ramme kan udrette, selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lære Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige, stadige Arbejde paa Sammenspil til Eksaminerne og udenfor Skoletiden, naar de ere konfirmerede, ved Sammenspil i Skolens store Strygekvarter (paa ca. 25 Deltagere).

Program for Elev-Koncerten paa Vajsenhuset den 9de December 1900 Kl. 2 i Festsalen:

P. Heise: Ved Harald Blaatands Gravøl, af „Palnatoke“.

J. S. Bach: Gavotte, af den 6te Violoncel-Suite.

N. W. Gade: Elverskud:

- a. Prolog,
- b. Olufs Ballade,
- c. Morgensang.

Ole Bull: Sæterjentens Søndag, harmoniseret af Johan Svendsen.

Meyerbeer: Kroningsmarch af Op. „Profeten“.

Johan Svendsen: Andante funèbre.

G. Bizet: Udtog af Op. „Carmen“, (4 Stykker).

I Bygningen er der indrettet tempererede Brusebade, saa at hvert Barn ugentlig faa 2 Bade. Drengenes Badning foregaar under Hr. Krigsassessor Waldorffs Tilsyn, Pigernes under Frk. Ditlevsens.

Ved sidste Eksamen deltog velvilligst følgende fremmede Censorer i Bedømmelsen :

- Hr. Professor Jul. Bechgaard.
 Eksam. Gymnastiklærer Hr. Borre.
 Eksam. Lærerinde Frk. Ingeborg Brun.
 Hr. Provst Cederfeld de Simonsen, R. af D.
 Hr. Prof. Fr. Dahl, R. af D.
 Hr. stud. mag. Christensen.
 Hr. stud. theol. Eller.
 Eksam. Lærerinde Frk. H. Hansen.
 Hr. Sløjdlærer Hansen.
 Hr. cand. phil. Johs. Jensen.
 Hr. stud. mag. Larsen.
 Hr. Kredsinspektør, fhv. Lærer i Tysk ved Søofficersskolen Launy, R. af D.
 Hr. Skoleinspektør B. Melchior.
 Hr. Organist Mollerup.
 Hr. Pastor Nissen.
 Hr. Krigsassessor Nielsen. DM.
 Eksam. Lærerinde Frk. H. Nielsen.
 Hr. stud. jur. H. Nielsen.
 Hr. stud. mag. Obel.
 Hr. Professor Riis-Knudsen.
 Hr. cand. mag. L. Ring.
 Hr. cand. phil. Schou.
 Eksam. Lærerinde Frk. Olivia Simberg.
 Hr. Justitsraad cand. theol. & mag. Skouboe.
 Hr. Arkitekt Erik Schjødte.
 Eksam. Gymnastiklærerinde Frk. C. Svendsen.
 Hr. cand. theol. Sværdborg.
 Hr. stud. polyt. Sørensen.
 Hr. stud. theol. Tuxen.
 Hr. cand. mag. A. Thomsen.
 Eksam. Lærerinde Fru With.

Skolen afholder aarlig 2 Fester, Stiftelsesfest og Julefest, hvorved alle Omkostninger udredes af Vajsenhuset.

Stiftelsesfesten afholdtes den 11te Oktober. Ved Formiddagshøjtiden indledes Festen med nedestaaende Sang til Musik af P. E. Lange-Müller:

Lykken er ikke Gods eller Guld,
Lykken er ikke Storhed og Ære,
Lykken kan selv i den ringeste Vraa
Arbejdets Frugter paa Bordet bære.

Lykken har Rod i det ærlige Sind,
Lykken er Nøjsomheds rige Broder,
Lykken er altid at være sig selv,
Aldrig træl bunden af Livets Goder.

Lev ej i tomme Ønskers Rus,
Drik ej Misundelsens bitre Bæger,
Rigere Fryd vil du fange, naar ret
Andres Glæde dit Hjerte kvæger.

Lykkeligst den, som har Fred med sig selv,
Fred med sin Gud og Fred med sin Næste,
Gaar det i Verden saa op eller ned,
Han har af Lykken dog vundet det bedste.

Biskop Rørdam traadte derpaa frem og holdt en alvorlig og indtrængende Tale til Børnene. Med Ordsp. 20, 6: „Mange Mennesker udraabe hver sin Kærlighed, men hvo finder en trofast Mand?“ som Udgangspunkt mindedes Biskoppen Gehejmekonferensraad Liebe som en Mand, hvem store Gaver vare blevne betroede, og i hvis Haand mangt et Hverv var blevet lagt, og som havde været trofast i dem alle og ikke mindst som Direktør for Vajsenhuset, som han omfattede med saa megen Kærlighed, hvorom ogsaa det af ham stiftede Legat vidnede. Efter at have budt den nye Direktør Velkommen greb Biskoppen Lejligheden til med Tak at mindes Dr. med. Lehmanns femogtyveaarige, nu ved Sygdom afbrudte Gerning som Vajsenhusets Læge. Med Varme og Inderlighed formanede Biskoppen der-

næst Børnene til at blive tro og trofaste Mennesker, thi det at være tro og trofast vejer ikke blot hos Gud, men ogsaa hos Menneskene, eftersom Skriften siger (Ordsp. 28, 20), at en trofast Mand faar mange Velsignelser, Taksigelser af Menneskene, men de gode Evner og Gaver forslaa intet, naar Troskaben og Trofastheden fattes. Fra først til sidst vidnede Skriften om Trokabspligten, ikke blot mod Gud, men ogsaa mod Mennesker. Naar Tillidens Grundlag manglede, naar man ikke kunde lide paa hinanden, kunde intet udrettes her i Livet, men den tro Husholder og den gode og tro Tjener gik det efter Forjættelsen. Biskoppen vilde derfor ønske, at det maatte kunne siges om Vajsenhusets Børn, at de, naar de skulde staa paa deres egne Ben, maatte kunne udfylde deres Plads i Livet og faa det Lov, at de vare trofaste Mennesker, man kunde lide paa.

Efter Salmen „Dejlig er Jorden“ uddelte Biskoppen Præmier til de flinkeste Dreng og Piger. Præmierne bestode dels af nyttige Beklædningsgenstande og Ure, dels af gode, illustrerede Bøger i Pragtbind. Efter Præmieuddelingen spillede Vajsenhusets Skoleorkester, hvorpaa samtlige Elever afsang nogle tre- og firstemmige Sange.

Den 12te om Aftenen holdtes Festen for Børnene med Dans, Leg og Sang.

Julefesten fejredes den 28de December. Til Juletræet havde D'Hrr. Forlagsboghandlere Jacob Hegel og Lehmann & Stage skænket en Del gode Bøger.

Den 27de Juni var den øverste Dreng- og Pige-klasser under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse paa Frederiksborg Slot.

Den 9de September var den næstøverste Dreng- og Pige-klasser under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse paa Kronborg Slot og i Helsingborg.

I Juni og Juli vare de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser under Ledelse af vedkommende Klasselærere og Lærerinder paa etnografisk Museum, oldnordisk Museum, Kunstmuseet, Glyptoteket, Thorvaldsens Museum samt i botanisk Have og zoologisk Museum.

For de ældste af vore Dreng- og Pige-klasser har „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ atter i Aar velvilligst aabnet Adgangen til polyteknisk Anstalt, hvor der 2 Gange om Ugen, Tirsdag og Torsdag fra Kl. 7—8, holdes oplysende Foredrag med Eksperimenter for unge Mennesker. Der er overladt os 25 Adgangskort.

De 3 laveste Dreng- og Pige-klasser besøgte den zoologiske Have den 27de Juni.

De 3 øverste Dreng- og Pige-klasser besøgte Foraarsudstillingen paa Charlottenborg den 18de Maj.

Den 2den September var den øverste Dreng- og Pige-klasse en Tur til Hven efter Hr. Direktør Ritters Indbydelse.

166 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien.

Skoledagenes Antal har været 234.

Følgende Legater ere knyttede til Skolen.

Legatet „Emil Liebes Minde“ uddeles til 28 faderløse Børn i de 2 Terminer i Portioner paa 25 Kr.

Frederik Hegels og Elisabeth Hegels Legat uddeles til 4 Børn (forældreløse og faderløse) een Gang om Aaret i Portioner paa 100 Kr.

Flora Ficks Legat, 17 Kr. 50 Øre, foreløbig til en med Testator beslægtet Lærerinde.

Legatet „for en faderløs Drengkonfirmand“ 25 Kr.

Undervisningen er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

1ste Drengeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Schneekloths' Læsebog for 1ste og 2det Skoleaar. Digte læste efter National-sangbogen. Diktat med de ældste. Boysens Ret-skrivningsøvelser, 30 Stykker. 12 Timer.

Religion. Fortællinger af det gamle og nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande med Hovedstæder, Have og større Floder. Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. Hyppig Forevisning af geografiske Anskuelsesbilleder. 2 Timer.

Regning. Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 5 Timer.

Skrivning. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Schneekloths Læse-bog for 3dje Skoleaar. Digte læste efter National-

sangbogen. Diktat Boysens Retskrivningsøvelser, Stykke 30—68. 9 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. 2 Timer.

Historie. Mundtlig gennemgaaet fra Oldtiden til Valdemar den Store. 2 Timer.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, til Holland. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afd., Stk. 1—73. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Hovedregning. 4 Timer

Skrivning. 5 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Del, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte læste. Diktat 2 Gange ugentlig. Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 70—150. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling til Jesu Fjender. Af Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Stykker af det nye Testamente ere gennemgaaede og lærte. Palæstinas Geografi. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie, fra Oldtiden til Christian den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, fra Frankrig til Amerika. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, Stk. 74 og ud. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, 24 Stykker. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev Dyrenes Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. 2 Timer.

Regning. De 4 Regningsarter og Reguladetri i benævnte Tal Indledning til Brøk. Hovedregning. 3 Timer.

Tegning. Fællestegning. 3 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandgøring. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 4de Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte læste. 1 Stil ugentlig. Diktat og Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Bjergprædikenen efter Matthæus Ev., 1. Kor. 13. Kap. o. a. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie fra 1448. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Lærebog Nr. 3, til Frankrig. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemklasserne, Side 1—30. Version. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—41. Fr. Sands tyske Formlære med Undtagelse af 2den Konjugation. 2 Timer.

Geometri. Viktor Borgens Geometri: Side 1—40. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Side 1—27. 1 Time.

Regning. Brøk med ubenævnte og benævnte Tal. Reguladetri. Decimalbrøk. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Naturhistorie. Lützens Nr. 3, Side 77—115. Grønlands Botanik, S. 1—40. 2 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 4 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Drengeklasse (25 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 5te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte læste. Stile af fortællende og beskri- vende Indhold. 4 Timer.

Religion. Repetition af Balslevs Bibelhistorie. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Af det nye Testamente er særlig gennemgaaet og lært: Hele Bjergprædikenen 5—7 Kap. af Matthæus Ev. Peters Bekendelse, Matth. Ev. 16 Kap. 13—28. De 10 Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52 Nikodemus, Joh. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesus's Aabenbarelse for Maria Magdalena, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie, Ap. G. 9, 1—30 og 22 Kap. 1—21. Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17, 22—34 og Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1 Kor. 13 Kap. Om Tungen, Jakobs Brev, 3 Kap. Palæstinas Geografi og Jerusalems Topografi, Bøgerne i det gamle og nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Nutidens og Middelalderens Historie efter Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“ samt Blochs Nordens Historie fra Christian I. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3, fra Frankrig. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemklasserne, Side 49—87, 105—110. Maanedslæsning. Analyse. Version. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog, Side 76—96. Fr. Sands Formlære. Listovs Elementarbog. Side 66—96.

Geometri. Opgaver efter Spencers Geometri, samt Fladers og Legemers Beregning efter V. Borgens Geometri. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Lettere Opgaver indklædte i Ord efter V. Borgens Aritmetik.

Regning. Alle Arter af Reguladetri, Procent-, Delingsregning, Kvadratrods- og Kubikrodsuddragning. Rente og Rentes Rente. Hovedregning. 3 Timer.

Naturlære. T. H. Lunds Naturlære 2 Timer.

Naturhistorie. Grønlunds Botanik fra Side 40. Lütkens Nr. 3, fra Side 115. Mennesket efter samme Bog. Repeteret 3dje Klasses Pensum. 2 Timer.

Sundhedslære. Overlæge Dahlerups Sundhedslære mundtlig gennemgaaet.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer og Klodser og Skyggetegning efter Klodser og Gibs. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Iste Pigeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning og Stavning efter Julie Heins Læsebog, 1ste og 2den Del, samt Digte lærte efter Nationalsangbogen. Diktat med de ældste: Stk. 1—30 af Bøysens Retskrivningsøvelser. 9 Timer.

Religion. Fortællinger fra det gamle og det nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Forklaring af Fadervor og de 10 Bud. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have, Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal; tilsvarende Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandarbejde. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Julie Heins Lærebogs 3dje Del, Albrechtsens Rim og Digte, 2det Hefte. Boysens Ret-skrivningsøvelser Stk. 30—60. 6 Timer.

Religion. Balslev Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. Salmer. 2 Timer.

Historie. Mundtlig gennemgaaet fra Oldtiden til Knud den Stores Død. 1 Time.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, til Holland. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Division i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Afdeling, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Diktat efter Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 61—110. Digte læste efter Nationalsangbogen. 5 Timer.

Religion. Efter Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Balslevs Bibelhistorie fra Kong David og til Jesu Fjender. Stykker af det nye Testamente særlig gennemgaaede og lærte. Salmer. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V A Blochs Nordens Historie. Fra Oldtiden til Christian den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, fra Frankrig til Amerika. 2 Timer.

Naturhistorie. Pattedyrene efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog. 1 Time.

Tysk. Listovs Elementarbog. Stk. 1—24. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: de 4 Regningsarter i benævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Time.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog 3dje Del er brugt til Oplæsning, Genfortælling, Stavning og Analyse. Digte læste. Diktat samt Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Salmer. Bjerg-

prædikenen efter Matth. Ev. og 1 Kor. 13. Kap., gennemgaaede og lærte. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie. Fra Christian den 1ste til Christian den 9de. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Nr. 3. Forfra til Frankrig. 2 Timer.

Naturhistorie. Fugle, Krybdyr, Padde og Fiske efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—41. Fr. Sands tyske Formlære, undtagen 2den Konjugation. 2 Timer.

Regning. Division med hele benævnte Tal. Reguladetri med hele Tal. Addition og Subtraktion af Brøk. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Pigeklasse (25 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog, 6te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte læste. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog, hele Balslevs Bibelhistorie repeteret. Af det nye Testamente er særlig gennemgaaet og lært: Bjergprædikenen, 5te til 7de Kp. af Matthæus Evangelium. Peters Bekendelse, Matth. Ev. 16 Kap. 13—28. De 10 Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. Ev. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11,

1—45. Jesus's Aabenbarelse for Maria Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie, Ap. G. 9, 1—30 og 22 Kap. 1—21 Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17, 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1 Kor. 13 Kap. Om Tungen, Jakobs Brev 3 Kap. Jerusalems Topografi. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og nye Testamente. Kirkeaaaret. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie fra Christian I. Nutidens og Middelalderens Historie efter Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3, fra Frankrig. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Leddyrene, Bløddyrene, Mennesket og Plantelæren. 2 Timer.

Sundhedslære. Overlæge Dahlerups Sundhedslære mundtlig gennemgaaet.

Naturlære. V. Borgen: Mindre Naturlære 1—51. 1 Time.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog fra Side 76—96. Hele Fr. Sands tyske Formlære. Listovs Elementarlære Side 66—96. 2 Timer.

Regning. Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division, samt blandede Opgaver i Brøk, Reguladetri, ligefremt, omvendt og sammensat Forhold, Decimalbrøk; Hovedregning efter Femmers Regnebog, 2den Del. 2 Timer.

Skrivning 2 Timer.

Tegning. Konturer efter Fortegning og Traadlegemer. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Af Salmer læres der af de i Kirken mest anvendte, afpassede efter Børnenes aandelige Modenhed, i 1ste Klasserne 8 smaa, i 2den Klasserne 8, i 3dje Klasserne 10, i 4de Klasserne 10, i 5te Klasserne 10.

Af Fædrelandssange læres i 1ste Klasserne:

Der er et yndigt Land.

I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme. (1ste Vers.)

Danmark, dejligst Vang og Vænge. (1ste Vers.)

Moders Navn er en himmelsk Lyd. (1ste Vers.)

2den Klasserne:

Danmark, dejligst Vang og Vænge, (den hele).

Dengang jeg drog af Sted.

Kong Kristian stod ved højen Mast.

I Danmark er jeg født, (den hele).

3dje Klasserne:

Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden.

Længe var Nordens herlige Stamme.

Vift stolt paa Kodans Bølge.

Vort Modersmaal er dejligt.

4de Klasserne:

Slumrer sødt i Slesvigs Jord.

Moders Navn er en himmelsk Lyd, (den hele).

Hvor Bølgen larmer højt fra Sø.

Langt højere Bjerger saa vide paa Jord.

5te Klasserne:

repetere alle Sangene, som ere lærte Skolen igennem, Sanglæreren har da den Opgave for hver Klasse Vedkommende at lære Børnene de tilsvarende Melodier.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministerielle Sangregulativ af 21de Januar 1889.

Skolens Lærerpersonele.

M. Holm, Lærerinde paa Skrædderskolen (1866), 9 Timer.

Fru Bagger, Lærerinde (1870), underviser 1ste Pige-klasse i Dansk, Skrivning og Regning, 17 Timer.

Viceinspektør H. Larsen, Cand. theol. (1871), underviser de 2 øverste Dreng- og Pige-klasser i Dansk, Historie og Geografi. 36 Timer. Skolebibliotekar.

E. Ditlevsen, Lærerinde paa Syskolen (1877), 24 Timer. Desuden forestaar hun Pigernes Badning.

J. V. Andersen, Bogbindermester (1881), underviser Drengene i Bogbinderi og Sløjd. 8 Timer.

M. Petersen, Lærerinde (1886), underviser 2den Dreng- og Pige-klasse i Historie, 3dje, 4de og 5te Pige-klasse i Naturhistorie og Regning, 4de Pige- og 3dje Pige- og Dreng-klasse i Skrivning, 3dje Pige-klasse i Dansk. 30 Timer.

S. Bruun, Lærerinde (1890), underviser 3dje, 4de og 5te Pige-klasse i Tegning, 1ste og 2den Dreng-klasse og 2den og 5te Pige-klasse i Skrivning, 2den Pige-klasse i Dansk og Regning. 30 Timer.

P. Moberg, Lærerinde paa Syskolen (1890). 18 Timer.

C. Larsen, (1890), underviser Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Timer.

Krigsassessor Waldorff, (Dbm. og R. af St. A.) (1890), underviser Drengeskolen i Gymnastik, samt

leder Danseundervisningen om Vinteren. Desuden forestaar han Drengenes Badning. 10 Timer.

J. Sommer, Cand. phil. (1891), underviser 5te, 4de og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Tysk, 1ste og 2den Dreng- og Pige Klasse i Religion, 3dje Dreng- Klasse i Dansk, 2den Dreng Klasse i Regning, 3dje Dreng- og Pige Klasse i Historie. 36 Timer.

Musiker E. Prehn, (1892), leder Sangundervisningen i Skolen, 14 Timer, og underviser Drengene i Violinspil, 6 Timer.

Alfr. Larsen, Kunstmaler (1893), underviser Drengene i Tegning. 9 Timer.

Chr. Ottesen, Cand. theol. (1893), underviser 3dje, 4de og 5te Dreng Klasse i Regning, Naturhistorie og Engelsk, 4de og 5te Dreng Klasse i Skrivning, Aritmetik og Geometri, 2den Dreng Klasse i Engelsk, 1ste Pige Klasse i Geografi, samt den øverste Dreng- og Pige Klasse i Naturlære. 36 Timer.

N. Brix, eksamineret Gymnastiklærerinde (1893), underviser alle Pige Klasser i Gymnastik og Dans. 10 Timer.

Musiker H. Larsen, (1895), underviser Drengene i Violoncel og Bratsch (8 Timer) samt leder Sammen- spillet med de udgaaede Elever (1½ Time).

K. Obel, Cand. theol. (1900), underviser 2den og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Geografi, 1ste Dreng- Klasse i Regning og Geografi, 1ste og 2den Dreng- Klasse i Dansk. 36 Timer.

Forstanderen, Cand. theol. (1889), underviser de 3 øverste Dreng- og Pige Klasser i Religion. 18 Timer.

Eksaminationssskema.

Mandag den 25de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Engelsk	Hr. Ottesen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Religion	Forstanderen.
		5 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.

Kl. 10—11. { 1 Pkl. Gymnastik Frk. N. Brix.

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Religion	Forstanderen.
		4 — Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Regning	Hr. Ottesen.
		2 — Historie	Frk. Petersen.
		3 Pkl. Geografi	Hr. Obel.
		2 — Dansk	Frk. Bruun.

Kl. 2—3. { 1 Dkl. Gymnastik Hr. Waldorff.

Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
		2 — Geografi	Hr. Obel.
		4 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Dansk	Frk. Petersen.

Tirsdag den 26de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Geometri	Hr. Ottesen.
		2 — Regning	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		3 — Religion	Forstanderen (i 4 Pkl.)

Kl. 10—11.	{ 5 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{ 5 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
	{ 4 — Engelsk	Hr. Ottesen.
	{ 1 — Geografi	Hr. Obel.
	{ 4 Pkl. Religion	Forstanderen.
	{ 2 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 2—3.	{ 3 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{ 1 Dkl. Dansk	Hr. Obel.
	{ 5 Pkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
	{ 3 — Historie	Hr. Sommer.
	{ 2 — Historie	Frk. Petersen.

Onsdag den 27de Marts.

Kl. 8—10.	{ 5 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
	{ 4 — Religion	Forstanderen.
	{ 3 — Engelsk	Hr. Ottesen.
	{ 5 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.
Kl. 10—11.	{ 3 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{ 5 Dkl. Aritmetik	Hr. Ottesen.
	{ 4 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
	{ 3 — Dansk	Hr. Sommer.
	{ 5 Pkl. Religion	Forstanderen.
	{ 4 — Naturhistorie	Frk. Petersen.
Kl. 2—3.	{ 2 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{ 5 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
	{ 3 — Tysk	Hr. Sommer.
	{ 1 — Regning	Hr. Obel.
	{ 4 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
	{ 3 — Regning	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)

Torsdag den 28de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		1 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 10—11.	{	2 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
		4 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
Kl. 11—1.	{	3 — Geografi	Hr. Obel (i 2 Dkl.)
		2 — Engelsk	Hr. Ottesen (i 3 Dkl.)
		4 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		1 — Dansk	Fru Bagger.
Kl. 2—3.	{	5 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
		4 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
Kl. 2—4.	{	5 Pkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Tysk	Hr. Sommer (i 4 Pkl.)
		2 — Geografi	Hr. Obel (i 3 Pkl.)

Fredag den 29de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Aritmetik	Hr. Ottesen.
		3 — Historie	Hr. Sommer.
		2 — Dansk	Hr. Obel.
Kl. 10—11.	{	4 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
		5 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
Kl. 11—1.	{	3 — Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Religion	Hr. Sommer (i 1 Dkl.)
		3 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)
		1 — Regning	Fru Bagger.
Kl. 2—3.	{	4 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
		5 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
Kl. 2—4.	{	1 — Religion	Hr. Sommer.
		4 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.
		2 — Regning	Frk. Bruun.

Lørdag den 30te Marts.

- Kl. 8—10. { 5 Pkl. Naturhistorie Frk. Petersen.
 { 5 Dkl. Geometri Hr. Ottesen.
- Kl. 11—12. { 1 Pkl. Geografi Hr. Ottesen.
- Kl. 1—2. { Musikskolen { Hr. Musiker Larsen og
 { Hr. Musiker E. Prehn.
- Kl. 2—3. { Sang. Hr. Musiker E. Prehn.

Under hele Eksamen ere Pigernes Haandarbejder fremlagte fra Kl. 10—3 paa 1ste Sal, i Festsalen, Drengenes i Haandgerningslokalerne i Stuen.

Børnenes Skrive- og Stilebøger samt Tegninger ere fremlagte i Sy- og Tegneskolens Lokale paa anden Sal.

De, der ønske at ansøge om Børns Optagelse i det kgl. Vajsenhus, kunne afhente Skemaer til Udfyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden 8—10 Form.

Bekendtgørelser om ledige Vajsepladser indrykkes i Bladene mellem Jul og Nytaar. Ansøgningsfristen udløber hvert Aar den 15de Februar. Det nye Skoleaar begynder Mandag den 1ste April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1901.

Ch. Gandrup.

Ved Musikprøven den 30te Marts Kl. 1 i Gymnastiksalen spilles følgende:

- I. P. E. Hartmann*: Valhalla-Marsch.
G. F. Händel: Arie af Op. „Rinaldo“.
R. Schumann: Wiegenlied.
W. A. Mozart: Arie af Op. „Trylleføjten“ med Piano-Akkompagnement.
Aug. Enna: Arie af Op. „Hexen“.
W. A. Mozart: Serenade af Op. „Don Juan“.
F. Mendelsohn-Bartholdy: Auf Flügeln des Gesanges, med Piano-Akkompagnement.
P. Mascagni: Siciliana af Op. „Cavalleria rusticana“.

Ved Sangprøven den 30te Marts Kl. 2 i Gymnastiksalen synges følgende:

- I. P. E. Hartmann*: Lær mig Nattens Stjerne.
C. F. E. Weyse: Birketræet.
Folkeviser: a. Og det var den unge Hr. Peder.
                   b. Og der gaar Dans paa Ribergade.
J. Bechgaard: Bamsen, med Piano-Akkompagnement.
                   Foraarsvise.
N. W. Gade: Vaarens Komme.
I. P. E. Hartmann: Zions Døttre.
                   — Kor af Op. „Olaf den Hellige“, med
                   Ledsagelse af Strygeorkestret og Piano.

Dejlig er Jorden.